

LO CAMP DE TARRAGONA

PERIÓDICH (ATALANISTA)

Any 2.— Núm. 56.— Diumenge 25 de Agost de 1901.

LO QUE VOLÉM

«Volém la llengua catalana ab carácter oficial y que sian catalans tots los que desempenyin càrrechs pùblichs; volém Corts catalanas, no sols per estatuir nostre dret y lleys civils, sino tot quant se refereixi á la organització interior de nostra terra; volém que catalans sian los jutges y magistrats y que dintre de Catalunya's fallin en última instancia'ls plets y causas; volém ser àrbitres de nostra administració, fixant ab entera llibertat las contribucions y impostos, y volém, en fi, la facultat de poder contribuir á la formació del exèrcit espanyol per medi de voluntaris ó diners, suprimint en absolut las quintas y llevas en massa y establint que la reserva regional forosa presti servei tan sols dintre Catalunya.» (Del manifest de la Unió Catalanista de 16 de Mars de 1897).

RASSA DE TRAYDORS

Los contraris del Catalanisme á casa nostra, enemichs consciénts y declarats de Catalunya, segueixen la seva tasca hipòcrita y traydora. Convencuts de la inutilitat dels seus esforços pera contrarestar la volada de las nostres doctrinas, ja no's presentan á discutir cara á cara y ab lo front ben alt; preferixen parlar á cau d'orella ab los pobres d'espiritu, ab gent de criteri migrat y egoista, procurant fer comprender que las nostres campañyas són contraproducents y fan més mal que bé á ia nostra Terra.

Més d'una vegada les haureu sentit explicar. En conversas particulars, quan no tenen á son costat cap catalanista que puga reptarlos y ferlos callar, aprofitan l'oportunitat pera parlar ab cert misteri de lo convenient que fóra oposarse á las corrents autonomistas qu'avui deixan sentir sa benefactora influència per tots los indrets de Catalunya, porque ells, gent ben relacionada, que fà sovints viatges á Madrid y coneix les vents que dominan á las *altas esferas*, sab *positivament* que allá están disposats á donarnosho tot, fins la lluna si la demanem, ab tal de que no fem costat á las aspiracions de justicia y de llibertat dels honrats defensors de las Bases de Manresa.

No's parlén de dignitat ni de decencia, qu'eus no las coneixen ni las han conegudas mai. Acostumats á doblegar l'espina davant del poderós pel sol fet de serho; ensinistrats en l'odiosa y repugnant comèdia de l'hipocresia y de l'adulació; degradats en mitj dels vics y de la corrupció de l'administració espanyola; vestits ó disfressats ab la llure d'austrous del llaç, de mala fe, d'inflúencia ó del manament d'un superior, pera rès tenen en compte l'honorablesa y la justicia y fan enmudir quan convé les críes de la conciència; pel sol goig de complaire's capítrox ó las exigencias del cächic, amo y senyor seu á qui deuen lo bossi de pa qu'eus mejan.

Aquests són los que mantenen á Catalunya la vergonyosa oligarquia dels cacichics y caciques que per tot fan de las seves; aquells són los que veulen ab disgust lo despertar del nostre poble cansat d'aguantar y sufrir la tirània dels forasters y de la llopatxa famelica que s'ha venut per un miserable plat de llenies; aquells són, en una paraula, los enemichs del Catalanisme y de las reivindicacions nacionalistes del poble català.

No és d'ara, és de molt temps que aquesta genteta indigna deix sentir la seva influència en lo "terren català, sembrant arreu la mal" ó que ab tanta ufana ha se plena... centralisme despòtic qu'plena... Reguire'l historià y veu-se ricardada la seva tasca ab los ignoriosos títols qu'avergonyeixen los escuts d'algunes ciutats de Catalunya.... Mirèu los temps presents y se'n presentarà á la vista tot un aixam de nulitats convertidas en personatges per obra y gracia dels que mantenen los fets y los procediments de l'absolutisme, amparats ab la lluentor de la llibertat y de las ideas modernas.

Rassa de traydors, nissaga envidiada que com los juhius d'altre temps demanen la sanch dels justos, dels que no s'avenen ab l'esclavatge, dels que volrian tornar á la seva Pàtria la grandesa y la llibertat perdudes.... Fes que no arribi'l moment en que's sacrifici la víctima dels teus odis, perque allavoras la maledicció de Déu y dels homes te acompañaría per sempre, y'l desprecí de totas las generacions sagellaria'l téu front ab la marca de foch més ignomiosa!

Efectes de l'autonomia

Gracias á Déu, l'hermosa doctrina del Catalanisme s'ha estès ja per tot arreu, essent pochs los homes desapassionats qui no hagin abraçat sos bells ideals, tantost los han conegut; no obstant, s'hi troben encara quelques llastimosas excepcions, efecte del poch treball que's prenen certs individus en estudiar ben fondament la doctrina del Catalanisme.

Proba ben patent de lo que acabo de dir, és lo cas que vaig presenciar jo mateix y que vaig á contar tot seguit.

Era a Tarragona mateix, dins d'un establecimiento important, ahont vari seyors de significació, estaven discutint lo de sempre: l'estat de postració en que es troba Espanya, de sus causes y, com es molt natural, de la pèrduda de las contes. Una felis associació d'ideas los portà á parlar del Catalanisme y fou allí

hont jo mateix vaig escoltar com un de aquells senyors donava una raho pera no admètrel que, si no's medita bé, sembla que tingui fonament y que realmente baix aquell punt de vista las doctrinas catalanistas no siguin acceptables; mes ben reflexionada, se comprend que ni té fonament, ni'l Catalanisme en aquell punt sigui gens fals. Es hora ja de que ho expliqui.

— Vaja, — digué un d'aquells senyors, — que en la guerra de Cuba, los insurrectos tenian sobradament raho.

— No sé perquè dius això, home; per ventura Cuba no era ben nostra? ¿que volian, donchs, aquells escandalosos á l'aixecar-se en armas tan descaradament?

— Volian l'autonomia, volian governar-sells mateixos, volian acabar ab aquella filera de cacichs, qui sortien pelets d'Espanya y anavan allá á enriquir-se xuulant la sanch dels pobles negres.

— Donchs, així, també haurèm de dir que's catalanistas tenen raho, puig volen lo mateix que volian los cubans.

— Oh!... respecte dels catalanistas és diferent; los cubans volian l'autonomia de Cuba que al fi y al cap no era més que una colonia d'Espanya y molt separada de la metrópoli; però los catalanistas volen l'autonomia de Catalunya que no es més que una part d'Espanya (G). Y ademés, ara suposem que's logrés lo que demanen, això és, l'autonomia de las regions y dels municipis; figurat tú, tots aqueixos alcaldes y cacichs de poble que ab tot y estar ligats al poder central robar tant com poden y fan las xefas que los hi dóna la gana, iquantas més ne faran si fossin independents, si no haguessin de demanar permís á ningú per fer lo que volguessin, si en sos actes fos sin complertament il·lures y autònoms!

ja ho sembla això una raho á primera vista, mes ben examinat, se comprend que no passa d'esser un sofisma.

Perquè en primer lloc, tenim que si hi hagués l'autonomia dels municipis, los alcaldes no foren los qui ara són, per la senzilla raho de que's alcaldes d'ara no's fan á la mateixa localitat hont han d'exercir son càrrec, sinó més enllà de los *yermos de Castilla*, á la *isla de Madrid*, ahont procuran posarhi lo que més béls hi sembla per las seves conveniences personals. Si los municipis fossin autònoms no passaria res d'això, sinó que los alcaldes se farian per sufragi dels cap de casa en la població ahont haurien d'exercir son càrrec; y es clar que cada poble elegiria al qui més li convindria per las necessitats del municipi.

Y després hi ha que si bé á cada poble hi ha un cacich (qui diu un diu dos o tres etz.) qui fa totas las ganancies que pot á costa del poble, aquest no pot castigarlo de cap manera, puig cada cacich té un padri devant del qual rès hi poden las queixas del poble. Si la regió y los municipis fossin autònoms, no succeiria això, puig si un alcalde no's portés bé, estarían los veïns en lo dret de posarne un altre en son lloc, y si delictes prou considerables cometés, dins á Catalunya mateix se'l castigaria del modo més convenient.

Vegin ara aquests senyors, si l'autonomia de las regions y municipis pot portar cap inconvenient en lo govern dels mateixos, y si'l Catalanisme té cap altra número que pugui portar cap consequència gens funesta.

Convé, que tot sovint se presentin dubtes d'aqueixa mena, perque mediant lo convenient arriban á esbrinar-se y á mostrar als ulls de qui dubta las ideas claras y distintas de las cosas.

CLAUDE BONET.

Nova industria

S'ha implantat de poch temps ensa á Tarragona, y la majoria no s'han donat compte de semblant novetat. Veritat és que la tal industria no es de las que proporcionen beneficis á la població baix cap dels conceptes; per lo contrari, sols serveix per dividir voluntats, quebrantar forças y fer que campin per sos respects —com fins ara— questa colla de politiques que á tant alt grau de prosperitat han portat á nostre ciutat.

La nova industria á que ns referim, és la de inventar patranyas en contra dels catalanistas, y axis un dia nos diuen separatistas, un altre fan atmòsfera assegurant que nosaltres nos hem oposat á que vinguessin las comissions liquidadoras d'Ultramar, fentnos responsables de frases y conceptes que jamay hem dit, y per últim fins ab referència á uns articles d'un estimat colaborador nostre se'n vol fer càrrechs dient que nosaltres volèm la perdició de la classe pescadora,

quant los tals articles van precisament encaminats á que's fassí cumplir la llei y no's permeti que's destrueixin las crías.

Lo més estrany és que cara á cara no las sostenen aquelles calumnias que a traydoria ns llenyan, y casi sempre á l'entauar-se discusió sobre algun d'aquests punts, acaban nosaltres enemichs dient que no han pas llegit á Lo CAMP lo que sostinen, sinó que ho han sentit á dir. A qui preguntém nosaltres.... Donchs á algun polítich d'ofici á qui la nostra humil publicació fa cosa,

No ns estranya tanta frescura. Acostumats á fer de las seves sense que ningú los contradigués, los catalanistas y Lo CAMP los destorban; y a falta de rahons sólids que oposarlos, han acudit á la mentida, sens considerar que ab això lo que fan es enganyar á quatre inconsients que o'són badochs ó'l fan, que de tot hi ha, mes á la massa de població no l'enganyan: segueix ab prou atenció la nostra campanya pera que no vegi lo que teneixen los nostres treballs.

Aquest per altra part es ben clar. Tot nostre desitj no es altre que procurar que la veritat imperi, que cada hui compleixi ab son deber, y pera conseguir aquest fi estem disposats a discutir ab calma y serenitat, quan ab noblesa se'n ataquí, ab valentia y enardiment quan algú actuant de perdonar vidas se pro-passi.

Per temperament preferim lo primer sistema; mes que ns perdonin nostres lleidors si alguna vegada, devant l'inxèstia de l'atach y la mala fe dels sostenedors de la fàbrica de mentidas, traient l'artilleria grossa. Segons l'enemic, lo gènero de guerra.

Finalment, si no fós per l'objecte á que obheix la plantació del carrer de Vilamitjana ó Cementiri vell, tindràs d'alcantar.

Les acacias, en aquest carrer mercat, responden més á la comoditat que a l'ornament pùblic. Fan ombra y resguardan del sol á l'estiu á las pagesas, revendidores y forasters que hi acudeixen, però avuy tot resulta contraproductiu per la poca animació; ni's arbres que per cert són hermosissims, ni las parades repujadas y revestides de cement ó pedra artificial, pera facilitar la neteja y preservar los peus de l'humitat compleixan sa indicació.

Si algún dia pert lo caràcter de carrer mercat, tindrà de tornarsel á son primitive estat; los 12 metres d'amplaria no li permeten arbrat pùblic, y molt menys si's considera lo que malmet la vista de nostra gran Catedral y la perspectiva del bell conjunt d'aquest indret pintoresch y llamatiu de la ciutat.

Per acabar, havem de dir que per dues circumstancies Tarragona no pot tenir bon arbrat pùblic: primerament perquè no l'afavoreixen las condicions del terren y en segon lloc perquè s'ha fet crònic lo no tenir-hi's cuidados deguts, essent més de doldrer avuy que la ciutat disposa de més caudal d'aygas.

Si's vol embellir á nostra ciutat, es necessari fer bon us de la quantitat d'ayga que pertoca á la població per higiene y ornat, sens distreure una gota; de lo contrari passará sempre lo mateix.

AGUSTÍ M. GIBERT.

GOSAS D'ESPAÑYA

La classe pescadora

Per lo qu'hem vingut dihen fins ara y baix aquest mateix títol, se pot veure y comprender en quin estat decadent, descuidat y empobrit está la classe pescadora, gràcies sigan dadas als qui no's hem cansat de senyalar tots los días y en tots los articles.

Avuy hi estan de sobras las lleys, y segons quinas disposicions, sols serveixen pera fer injusticias, veillant son cumpliment. Entre's pescadors va cada hui á la seva sens rey que's governi, ni Pa la que's excomunió.

Jo que de veritat y de tot cor los ayu y admiró la grandaria del seu cor, sols fitada per l'ignorancia y per la malavolensa d'alguns, me condolch de son estat.

— Per ventura no són tan fills d'Adam com tots los «mèmes mortals»? — Los plansonets que pujan entre xarxa y xarxa y á l'ombra de la barca, no són tan dignes fills com los fills del primer Ministre y com los nebots del primer y més enllarat Comandant? — Tal volta la classe pescadora y son ofici d'art, no es tan digne, honros, y preuat com ho es l'art més honros, l'ofici més preuat y la classe més digna? — Lo Gobern no deu mirar ab lo mateix interès, aqueix estament que's altres? — La Comandancia no deu

estar sempre desvetllada y en continua vigilància pera'l progrés, avenç y perfecció del pescador, com vigilants y desveillats deuen estar tots los empleats del Gobern en los altres rams y departaments del Ministeri?

Verament que si yá no aqueix blanch dirigim nostres trets tots, abans de riuens forzosament precisats á cantar-un De profundis á la classe y un Requiem eternam á las Comandancias y Ministeri de Marina.

Lo remey hi cap encara y es qüestió de posarlos sens dormir. Encara qu'esticigant á la mateixa vora de l'abim, no han cayut en ell y son estat es remediable, del tot remediable, essent una gran palanca y una forsa ventajosa, lo tipich temor quels pescadors tenen á tota autoritat.

Déu Nostre Senyor qu'ha fet sanables las nacions y los pobles, també igualment sanables ha fet las classes com los individus; y la classe pescadora no ha sigut jamay, ni en cap temps excluida dels designis fondos y sapientissims de la Providència divina.

Que pot haver-hi remey, ho proban ab la claretat del mitj dia, las moltes arrobas de mollet perit, qu'encisa y condol al mateix temps, agafat per los vols rodons; això sens las moltes arrobas qu'han llenyat al mar per no gosar portarlas al pès. Sols pot apreciar la grandaria de la pèrdua, qui ho vêu per sos propis ulls, si es qu'el cor li dònga y no se li escapi de sus mans per mes qu'estreny. Sols los qui no ayman als pescadors, poden aprobarlo ó tolerarlo.

Tots los pescadors estan absolutament conformes que's preparava una anyada magnifica de bou, y avuy quasi qu'estan esfulladas tan falagueras especiales.

Cal reconixer, donchs, que hi ha peix encara suficient, pero avivar y fàcirs de nou las nostres mars, y agafarlos sens moureus d'assentats á la calenta arena.

Cal fer avinent al Gobern y als senyors de la Comandancia, que la sua tolerancia encara no està del tot justament explotada y urgeix dongan un passeig pera veurer de salvar los interessos de la costa. Encara hi ha temps pera fer surar los pescadors; y ellos agrahits de cor, drets dalt de popa y ab la mà al timó, armonisaran un himne de lloansa veritable, anant, al mateix temps que de cara al mar, fent via cap al progrés, a l'avenç y á l'enllatament de la seva classe.

Encara Déu no s'ha cansat de donar los plàtanitos, si Déu, compadernent dels pobres pescadors, no fa sobreixir per en terra les mars impescables.

Cal reconixer, donchs, que hi ha peix encara suficient, pero avivar y fàcirs de nou las nostres mars, y agafarlos sens moureus d'assentats á la calenta arena.

Cal fer avinent al Gobern y als senyors de la Comandancia, que la sua tolerancia encara no està del tot justament explotada y urgeix dongan un passeig pera veurer de salvar los interessos de la costa. Encara hi ha temps pera fer surar los pescadors; y ellos agrahits de cor, drets dalt de popa y ab la mà al timó, armonisaran un himne de lloansa veritable, anant, al mateix temps que de cara al mar, fent via cap al progrés, a l'avenç y á l'enllatament de la seva classe.

Encara Déu no s'ha cansat de donar los plàtanitos, si Déu, compadernent dels pobres pescadors, no fa sobreixir per en terra les mars impescables.

Cal reconixer, donchs, que hi ha peix encara suficient, pero avivar y fàcirs de nou las nostres mars, y agafarlos sens moureus d'assentats á la calenta arena.

Cal fer avinent al Gobern y als senyors de la Comandancia, que la sua tolerancia encara no està del tot justament explotada y urgeix dongan un passeig pera veurer de salvar los interessos de la costa. Encara hi ha temps pera fer surar los pescadors; y ellos agrahits de cor, drets dalt de popa y ab la mà al timó, armonisaran un himne de lloansa veritable, anant, al mateix temps que de cara al mar, fent via cap al progrés, a l'avenç y á l'enllatament de la seva classe.

Excluida per complet y prohibida ab severissimas sancions tota pesquera d'arrastre, no's malmeten las crías, ments sabias lleys, ab casticchs no fantástichs, regulessin las demés pesqueras lícitas. L'abundor del peix fòra un fet y el pescador un reyet. Proba clarissima de lo qu'acabó de dir, y testimonio eloquent, són las costas ahont encara ab prou feynas se coneix lo bou y la demés pesquera d'arrastre: Mallorca y encara més las costas de Menorca y las nostres mateixas abans de la pesca del bou. En fi, no es precis encender llums de ganxo pera probar la claretat del Sol.

Mes, avuy que hi ha tants interessos gastats en las parellas y armeix correspondents; avuy que la pes

PRIMER. Despatxar ab exacta y determinada precisió totas las barcas, conforme avuy se fá en los departaments de la Comandància, senyalant ab claretat las pesqueras per las qu'han sigut despatxadas; tot això sens volgut significar qu'aquest despatx siga irrevoicable.

SEGON. Passar nota oficiosa y detaillada de l'anterior als Cabos de mar respectius, pera que sàpigam atendrere, en ordre al cumpliment de son deber; quals notes podrian ésser arxivadas com originals comprobants, despés de copiarlas en una llibreta qu'*ad hoc* deurian tindrer.

TERCER. Facultar als Cabos de mar pera revisar las mallas de las xarxes, arts, nansas y demés aparells de pesca, posanthy élls la patent de legalitat y de revisió oficial que no nos de fácil perdres, poguent ésser en tal cas de plom ó d'altra sustancia que ni las ayguas, ni la salabré poguessin fondrer, y apuntarho á la llibreta.

QUART. Prohibir ab castichs rigurosos tota pesca que en sos arts, nansas, xarxes, etz. etz. no portés l'esmentada patent.

QUINT. Manar als Cabos de mar una revista quinzenal ó mensual, y al dia qu'á ell li semblés bé, passant nota de son resultat á la Comandància.

SISÉ. Aquesta, tindrer en quiscuna de las poblacions de la costa, una ó dues familiars honradassas pera que secretament l'informessin de la marxa de la pesca y del cumpliment ó incumpliment del deber del Cabo de mar.

SETÉ. Senyalar minuciosament totas las pesqueras prohibidas y posarlas escritas ó impresa en full apart, però junt al despatx de cada una de las barcas, á fi y efecte de que ningú pogués alegar ignorancia.

VUYTE. Senyalar com á pesqueras prohibidas, fixant sos castichs correspondents, la pesca del *vol rodó*, los *petarts*, los *ams granujas* y la *vaca* en tot temps y en tot lloc y circunstancies, sens qu'hi puguen valdrer ni influencias, ni castichs. La pesca del bou permesa solament sis mesos, d'Octubre á Mars, abdós inclusius y en lo número determinat de millas enfòra, sens que puguen allargar la temporada, ni'l de St. Carles de la Rápita, ni'l de la Patagonia, per més que tingan de sa part lo ministre A, ni'l plenipotenciari B.

Nové. Al posar los castichs correspondents, ferho sério, y cayguí qui cayguí que la pagui sens dispensa, ni excusa. L'igualtat devant la llei, y si's tollera l'abús també l'igualtat devant la llei burlada. No deixar passar la primera ocasió, puig si's burla impunemente una sola vegada, ja no té forsa de llei tolerarho las autoritats; y

Décé. Fins aquesta revisió d'armeig feta ner lo Cabo de mar, podría regular-

risar los interessos dels pescadors, sinó en tot en part, exigint los crèdits ó deutes que tenen contrafets sobre aquellas pessas o prendas que portan á la legal revisió.

Aquestas són per *summa capitula*, las resolucions que podrian adoptarse per punt general com á remey eficacissim pera la classe pescadora,

Més minuciosament y ab més exactitud podrian precisarse en profit de la classe, y això pot ferse ab un estudi detingut per aquells que poden ferho y al mateix temps hi tenen obligació rigurosa. Un medi hi ha pera ferho b' y si Déu vol l'exposaré un altre dia, salvo sempre'l major y més autoritat criteri.

Sobre qui dèu posar aquest remey, no cal dirlo. Lo Gobern y las Comandàncias, y que deuen ferho si volen cumplir un xich son deber.

Quedém, donchs, en que encara hi ha remey, que consisteix en implantar, després de perfeccionat, lo susdit, y que'l Gobern y las Comandàncias deuen posarlo sens consideracions ni miras.

Com que per avuy ja hi ha prou tasa, poso punt final y la tinta qu'm queda la aguarda pera los nombres propviuents ab la ajuda de Déu.

Abans d'acabar renovo la pregunta de l'altre dia als Srs. de la Comandància y desitjo també sapiguer si es veritat lo que's diu de la comissió de la Cala (Atmetlla) pera demanar autorisació pera pescar al bou lo prop-vinent més de Septembre.

[Sembla estrany qu'ls de Ponent s'gan tan benditos, en català, y las ponentadas tan dolentes!]

Désitjaria sapiguerho á fide posar ben alt l'honor de la Superioritat.

ITSELEC.

CARTA D'UN NOVICI Á UN SEU AMICH

FRAGMENTS

Quantas vegadas pronunció'l nom d'ella! moltes cridant; tant que fins ho han sentit los meus companys de clausura, m'han preguntat qui es ella y'ls hi he dit: La mare.

Encara recordo la primera vegada que la vaig veure; era una nit d'hivern y anava ab tú, amich meu; jo no volia seguirla, y tú insistires; ja ho veus, tu'n tens la culpa del meu sofriment, prò ja t'ho perdono; mes no perdonarho, agrahirtho, perque sense tu' no hauria conegut lo plaher pur de l'amor ideal.

Dius que dech sofrir aquí dintre tanca. No, amich meu; aquí somnió en ella, la veig pura; ja ho es de pura, prò jo li veig més encara.

També dius que jo soch culpable, que no tenis d'haverla enamorat. Plaixem, amich meu; si jo vaig dirlí que l'estimava fou perque m'hauria corsedat

si l'hagués vist en brassos estranys; digali que he renunciat á la vida, fesli compendre que si m'entregués á l'amor fóra al seu, al que m'ha ensenyat a estimar; tan-de-bó élla m'ho hagués dit aixís.

Quantas vegadas hi he pensat en lo que'm dius; no puch. Has vist las flors qu'hermosas són á la planta? donchs arrenca una y pòsala al pit.... d'un àngel, si vols, y veurás com també's marceix; axis me passaria á mi: fóra del convent semblaria un auzell en terra forastera.

Si, ja ho sé qu'és hermosa la vida pels que viviu sols de materialisme, no m'es-tranya; prò á tú tampoch te deu estranyar que jo la renuncié; entre mitj de la gent y d'ella jo fóra un criminal; llavors si que fóra culpable.

S'ls recorda, dius, la familia y'ls amichs? Sols per ells sortiria, prò pera tornar quan no'm necessitassin, quan hagués pogut convencer á la mare de que jo estich b'; perque ella, la mare, sofriix creyent que jo sofreixo, y si jo alguna vegada estich cap-ficat, es perque penso la manera de demostrarli que jo, aquí, no he soferit may.

Semblo un nen, com més vuy amagarto, més clar te demostro que estich enamorat.

Què dius, que també estás enamorat bojament fá un mes? No, amich meu, ho sembla; ja't passarà. L'amor que s'arrela al cor es aquell que sense adonarsen se'n apodera, y que's necessita passar anys pera que un se'l senti; aquest que tú sentis és fals, t'ha cegat l'hermosura d'una dôna y creus que l'estimas. Es com la palla aquest amor t'eu, que una espurna l'ençen y fa molta flama, prò s'acaba desseguida quedant cendra blanca, no caliu.

Cada carta que rebo teva m'omplà cor d'una alegria inmensa; l'obro desseguida y'ls meus ulls ansiosos semblan volgular devorar; la llegeixa y torno á llegirla y després quedo més trist....

Ja me'n diuhen de cosas las teves cartas, prò, no ho sé, voldria saberne més.

Ara't suplico, amich meu, que ho guardis callat això; no ho contis á la teva enamorada; no fassis com jo que contava a n'ella la follia dels amichs, fins de tú n'hi havia contat. Perdonam, amich meu, estava foll.

JOAN MERCADER Y VIVES.

Comentaris

Mes regeneració

Aquell célebre general de las ulleras fumadas, que allá á Filipinas s'havia revelat com una esperança de la pátria, y que una vegada aquí's proposava lligar, per reals decrets, los gossos ab llançonisa, ha publicat un folleto *secret*, que, per que no se'n enterés ningú, ha repartit entre dos cents senadors. Encara la tinta devia ésser fresca que ja un rotatiu donava als quatre vents lo contingut del tal folleto.

Jo ja feya temps qu'estava enquimerat per no sentir parlar del *brav general*. Quina en deu portar de cap? Però ara ho comprès tot, com diuhen en las novelas folletinescas: l'home estava, allá en las soletats de la vida privada, alluyant del gran mon, elaborant un nou programa pera la regeneració d'Espanya. La gestació ha sigut una mica llarga, però de resultats infalibles; desembuxacant 350 milions de pessetas lo miracle estarà fet. [Cóm?] Donchs molt senzillament: artillant las costas y comprant barcos, de guerra, no s'equivocquin.

Jo ho probaria; al cap de vall no més se tracta de 350 milions, que ab lo procediment que seguim aquí, d'imprimir bitllets, no es una quantitat tan grossa qu'ns hagi de fer por. Endemés, empantanegats per 10 ó 12 mil milions á que puja'l deute d'Espanya, tan se val 350 milions més o menys; com que probablement tampoch los pagarem....

Suposin per un moment que s'accepta'l projecte d'en Polavieja y que's comprin mitja dotzena d'acorassats y un parell de cents canons, d'aquells que costan un sentit; suposin també que ja tenim tot aquest material nou de trinca y en disposició de plantar cara.... als moros, perque á las demés nacions d'Europa no cal pensarhi: no'n tindran per un esmorzar. Bueno donchs, tenint tot això, faré l'home, y sent lo valent nos barrallarem ab lo primer que vulgui posar la mà en l'arna de la mel española, y una vegada *embarcarts...* adeu mel! Los acorassats tindrán los fondos bruts y'ls canons de las costas, rovellats per l'aire del mar.

Crèguins lo general Polavieja; entretinguis escribint á la familia, reanudi á casa seva aquells célebres *thés dansants*, que foren lo *clou* del seu pàs pel ministeri de la Guerra, y deixis de caborras: lo que ha de succeir, succeirà.... y qui días passa anys empeny.

Interviews

La setmana passada ins queixavam de que les ilustres estiuhejadors no'n donguressin motiu, ab las sevas declaracions, á embrutar unas quantas quartillas; però com si volguessin guanyar lo temps perdut, casi tots los cap d'ala de la política, nos han fet sapiguer á l'hora lo que pensan sobre la situació d'Espanya, prenen per motiu un article que suposan escrit per en Silvela y que pu-

blicà dias enrera un setmanari que porta per titol *La Lectura*. Aquest article fa referencia a nuestros intereses en Marruecos, y pera resoldre la qüestió del moro, en Silvela's decanta á una aliansa ab França.

El Imparcial qu'está pels inglesos, o sigui per aliarnos ab Inglaterra, troba qu'és un disbarat lo dit per en Silvela. Setuán, Canalejas y Romero, creuhen qu'és una gran imprudència parlar de aquestas cosas, però's guardan b' de manifestar á quin cantó's decantarián, si pels inglis o pels francesos, perque de segur no gosan encara triar l'arbre pera penjar, o més ben dit, pera penjar l'Espanya.

Pèro lo que verament m'ha posat lapell de gallina són las declaracions de Romero Robledo, declaracions d'allò més patèticas. Diu que la qüestió planejada per en Silvela és de més importància que la perduta de las colonies y que està por encima de la monarquia. Creo que se acerca el dia de una profunda desdicha para Espanya. Afegeix que quan arribi'l moment oportú senyalará'l camí que's deu seguir, però que si ningú'n fàcas ni l'acompanya, sempre li quedarà'l consol d'haver complert ab lo seu dever de conciencia, y cuando venga el dia, que vendrà infaliblemente, en que Espanya llore sus desdichas, yo me retiraré llorando de vergüenza.

Jo crech que això últim ja ho hauria d'haver fet temps ha, lo mateix ell, que tots los demés pecadors que'n han portat á l'estat en que estem; però separadament d'això, no sé qui perill tan proxim nos amenassa, encara que sense ser vicari de Zarauz, aquell que endevina'l temps, ja tenim pit avall que tota la comedia que de molts anys se representa acabará com aquella de Falset.

Per si o per no y ab l'inseguritat de que ns aliem ab França ó ab Inglaterra, recomano als meus llegidors que á cuya-t-corrents aprenguin l'idioma de Racine y'l de John Bull, a fi y a efecte de que arribat lo cas, puguen corresponder ab los amichs que'l govern de Madrid nos senyali. Jo ja sé que yes vol dir que si, not, no, y very good, llaut. Y res vull dir de las lluitas esterlinas, qual *llenguatje* comprenen fins los treballadors del moll.

Polítichs á l'engros y polítichs á la menuda

Los polítichs á l'engros, són los capares de Madrid, que parodian á Lluís XIV, creuhen que l'Estat són élls, y naturalment, tots quants los combatim, creyentse com se creuhen ser ells tots sots l'Estat Espanyol, á l'atacarlos, atentem contra l'unitat d'Espanya.

Los polítichs á la menuda, són los de las demés capitals de província, pobles y poblets, y tota aquesta menudalla també's creu, que la població hont vegetan és *Els*, y tota clar, al combatuirlos a n'*Els*, van cridant per tot arreu y escribind en sos diaris, que nosaltres estem sentent una *desditzada campanya contra los interessos de las poblaciones*.

Aqueix enverinament dels polítichs grossos y petits contra nosaltres, no té rès d'estrany; és la rahó natural de la defensa propria. Fins ara tot los hi havia anat com una seda, no s'havien d'encaparrar per rès, tot s'ho arreglavan y repartían entre familia com a bons germans, y quan feyan la digestió ab més tranquilitat, surt tot d'un plegat lo Catalanism y las empren ab coratje contra tota aquesta taya de polítichs que fa tants anys que ns explota, y naturalment, b' tenen de defensarse per tots los medis que pugan, encara que sigui agafantés d'un ferro ruhet.

Però cal que's desenganyin; nosaltres no amaynarén, sinó tot lo contrari, continuarem nostra campanya ab més brahó que may y xiularém la comedia y'ls mals actors, fins a conseguir l'escombrada total dels polítichs á l'engros y dels polítichs á la menuda.

Vesten Antón...

Quan vivia en Cánovas, la *Huerta* era un continuat jubiléu; allí hi feya cap lo b' y mellar de la política española. La senyora de'n Cánovas, com gayre b' totas las senyoras dels nostres grans y petits estadistas, Polavieja inclusiu, no podia passar sense ficar cullerada en los assumptos públichs, y allí á la *Huerta*, ahont rebia com una regna, tenia la seva cort d'aduladors, cort numerosíssima, que no la deixava may, sempre ab l'incenser.... y sempre pidolant una cartera, una embaxada, un càrrec més o menys ben retrubuit....

Morí en Cánovas, la nombrosa concurrencia qu'assistia á la *Huerta*, anà desapareixent de mica en mica, quedant-hi solzament la mitja dotzena de caballers del Sant Sepulcre, fidels guardadors de la memòria de'n Cánovas. Darrerament fins aquests senyors desfilaren y la pobre viuda devia quedar ben ample per reflexionar sobre las vicisitats d'aquesta vida.

Morta la Duquesa de Cánovas, al seu enterró hi anà molt poca gent, segons fa observar un periòdic de Madrid. Qui volia que hi anés? Los anticx admiradors de'n Cánovas? Prou feynen tenen aquests en anar darrera en Silvela pera que no's oblixi y'ls hi dongui quan arribi'l cas un bon sou! Perque en aquest mon de monas, tothom cerca lo mateix: cobrar y no treballar, y pera assolir aquest *desideratum*, no hi'ra més mellor que respallar als que tot ho poden.

Mèrit, talent? ¡Bah! No'n fa falta. Bons padrons, molta hipocrisia y mènega ben ampla, això es lo que's necesita pera ésser un gran personatge á Espanya.

Notas d'Art

Pél & Ploma

La revista d'art catalana *Pél y Ploma*, a l'entrar á nel tercer any de la seva vida, ha sigut objecte de remarcables mellors. Reduïda la grandaria de la página, resulta moltíssim més manejava; en canvi ha sigut aumentada la publicació ab bon número de fulls.

Més de quatre vegades he sentit pesigollar lo desitj de parlarten, lector, d'aquesta revista d'art, la més important de totas las que's publican á Espanya; y, t'ho confesso: altres tantas vegades he tingut de renunciar á mos propòsits corprès d'una mena d'egoisme insíplicable, d'una mena de vaneriació, quelcom semblant á certa llei d'intimas satisfacciós que, no capiguentnos á ne'l cor, ens pujan á ran de labis y's soner aclarar la claror de la vida.

Y és que, *Pél y Ploma*, representa quelcom més enllayrat qu'una revista destinada á aixecar lo nivell artístich de las multituds. *Pél y Ploma*, tal vegada sens que ni'l seus fundadors arribin á darsen compte, ha anat moltíssim més enllà d'ahont en principi's proposaren; y més que á ne'l públic grós, més que á la massa del poble ilustrat, ha fet sentir sa influència entre los que conreuhan l'art á la terra catalana.

Com tot lo que realment val, ha vist creixre á son entorn la brotada de la enveja. Com tot lo que's n'ordreix d'ideals nous, s'ha vist precisada á defensarse de la escomesa traydora dels tonts y's rutinaris. Nasuda á ne'l fons del sentiment y endressada á un fi moral, ha tingut de fer sa via pel mitjà de llargues fileras d'indiferents y egoistas.

No m'estendré en fer una ressenya dels treballs publicats en los primers números del volum comensat al Jun

s'han traslladat á las cases de camp que hi ha en lo frescal terme del Bosch, trobant-hi també moltes de forasteras que han vingut á gaudir de l'hermós clima y bonas aiguas qu'es troben en l'esmentat lloc. Per això bastants diumenges lo poble queda materialment desert de qui á la gent treballadora'l dia de festa surt á las afors y masías de las rodalies. No ha falta algún robo en tals días y també han sigut assaltades y robades algunes masías, per lo que n'hi ha que no deixan rès de valor en elles.

Port de Cambrils.—Per questa comarca, si de pesca parlem, una bona temporada y no cal qu'envegin rès los pescadors. Bon temps y peix, tranquilitat completa.

Lo qu'hem observat és que, fà uns quants dies, estan tots esverats y com es-pahordits los de las pesqueras prohibidas y no se sab perquè. Tot se commenta y diu á mitjas y no s'én pot traure rès en net. Serà qu'hi haurà hagut tranquil·leix y mar de llevant? No ho sabem.

Se diu que si una comissió de la Comandancia perra demandar la pesca del bou en lo prop-vinent mes de Setembre. No ho voldriam, ni s'hauria de permetre.

Los banyistas van disminuïnt y las barcas que pescavan fóra estant de torn. Tinguerem la satisfacció de vindre un parell ó tres de días en nostra companyia al Sr. Rector mossén Jaume Rocà Pbre., qui s'hostatja en la Rectoria, ab lo fi de pender uns quants banys. Aquest pais és saludable en extrem.

En lo que's refereix á la part de conreu podrem dir que la cultiva's presenta quasi-simma si no s'hi posan entrebancs. Si Déu vol no serà aixís. La pluja que fa pochs dies nos dona'l cel, va vindre com l'anell al dit.

Pla de Cabra.—La festa major de aquest poble ha tingut lloc ab molta animació y assistencia de forasters.

Las funcions religiosas foren molt lluïdidas, predicant en l'ofici un misioneer de la Selva.

—Las orquestas «La Catalana» y «La Familiar» donaren alguns concerts y amenisaren los balls públics que's veieren molt concorreguts.

—Per si una bona pluja, ha assahonat los camps presentant las eullitas bon aspecte.

Crónica regionalista

Ha quedat constituida á la vila del Arbós una nombrosíssima Agrupació Catalanista, de la que forman part los elements més valiosos de la població dintre totas las esferes socials, essentne elegit President y Secretari respectivament en Joseph O. Rossell y Rossell y en Hermenegild Pons y B.

Lo primer acort que ha près ha sigut demandar l'admissió á l'*«Unió Catalanista»*.

—Ha arribat á Barcelona y's proposa passar una quinzenada entre nosaltres lo distingit literat francès, Director de la *Revue Hispanique*, Mr. Foulché del Bosc.

Una de las causes que l'han dut á Barcelona, és preparar alguns treballs relacionats ab una gramàtica francesa-catalana que está escrivint.

Benvingut siga'l distingit filòleg.

—Ab motiu del certamen literari que tan brillantment ha celebrat «L'Escut Empòrità» de la Bisbal, y quina festa tingue lloc lo divendres dia 16, aquesta important entitat catalanista ha publicat una fulla literaria y de propaganda, baix lo mateix titol de l'Associació, quin text resulta molt notable per autoritzades firmas que hi han col·laborat.

—Sembla que alguns artistas tractan de realitzar una exposició de treballs del malaguanyat dibuixant català D. Joseph Lluís Pellicer. Pera portarlo á cap de manarán al Ajuntament de Barcelona la sessió d'un local aproposit.

—Editadas per «L'Avenç» ha vist la llum pública una sèrie de targetas postals diferents de les que acostuma á posar á la venda aquella casa, ab el titol «Postals Catalonia».

Ditas targetas pertanyen á la sèrie «Segadors» y representan escenes á las que's refereix aquella cançó popular. Estan dibuixades per Sebastià Junyent y produïxen molt bon efecte.

A Vallfogona

Cinch foren los ciclistas que sortirem d'aquí per efectuar la excursió á Vallfogona. Lo viatje fou felis sense entrebancs de cap mena y d'allò més pintoresch. Lo trajecte de Montblanch á Vallfogona'l recorreguerem, no obstant las dificultats de la carretera, ab poch més de tres horas.

Arribats á Vallfogona, quedarem agrablement impresionats devant del magnific banyeri aixecat de nou en la ribera del riu Corp, entre mitj d'una estesa arbeda. Lo nou edifici se troba situat á 330 metres sobre l'nivel del mar, consta de tres cosos: un central de tres pisos y dos laterals de 2 pisos cada un. La longitud de l'edifici és de 102 metres y ocupa una superficie de 776 metres quadrats. Las obres han sigut executades baix la direcció del entès mestre d'obras Sr. Vallès, y l'decorat y iluminació á carrech dels intel·ligents pintor y lampista senyors Ferret y Clanxet respectivament.

La planta baixa de l'edifici està destinada a menjadors, sales de lectura, recreo, billar y trecillo, despatx de l'administració, banyos, dutxas, pulverizacions y inhalacions, això ultim molt apropi de la gruta d'ahont surt l'aigua medicinal, en quantitat d'uns 200 litres per minut. Las habitacions dels banyos situades en los pisos, reuneixen tot lo confort necessari en establiments per l'estat.

En lo balneari hi trobarem molta concurrencia de banyistes procedents de tots los indrets de Catalunya, atrets per la fama que gaudeixen las aiguas sulfuroses de Vallfogona, en quins manantials hi han trobat la salut molts malats.

Los ciclistas de Tarragona, foren molt obsequiats per los germans Gramunt y Piera; en nom de tots los hi remerciho las atencions y finesas tingudes ab nosaltres.

UN CICLISTA.

ASSAMBLEA PEDAGÒGICA

Avuy aném á parlar d'una veritable novetat, es á dir, tan com a novetat ja no ho és, perquè la senyoreta Anjaumá durant los passats dies en que's feu evident la germanor del magisteri tarragoni,—puig que lo més escullit d'ell va congregarse á Tarragona—va tenir prou cuidado de parlarnosen, fentlo per cert ab molt coneixement de causa y demostrent que sabia lo que pòrtava entre mans. Es tracta de la conveniencia d'implantar *escoles d'adults*.

Sembla mentida que á un minstre tan tocat y posat com en García Alix, desitjós com anava de fer cosas que cridess fortament l'atenció, no se li ocorrègués instaurar aquesta classe d'escolas, ahont hi poguessin assistir totas aquellas noyas que no havent pogut adquirir l'ensenyança primària á l'edat convenient, després, per diferents causas, senten la necessitat d'ella.

—Y són tantas las noyas que's troben en aqueix cas!

Algú potser dirá que ja pot ensenyársi la mare, però jo, si m'ho permeten, los hi faré present que avuy per avuy, tal com està montada la primera ensenyansa, ab totas sus deficiencias y inconvenients, són moltes per desgracia las que arriban á la maternitat, ignorant la manera més encertada d'educar al seu que portan al mon, ignorancia que prové de la falta d'una bona direcció qu'elles tampoc han rebut, y d'aquí precisament naix la necessitat de las escolas d'adults, las quals podrían funcionar, per lo menys, mentre dura la transacció de donar á las educandas d'avuy, mares que serán demà, l'ilustració indispensable per que puguen dirigir bonament l'educació dels seus fills.

Així mateix creyem que deuria pre-cdir un presupots aprobats per l'Ajunt-

ment a tota obra que's fassí, ja en la casa de la Plaça dels Infants, ja en qual-sevol altre punt.

De la qüestió dels lloguers dels pisos també objecte de preguntas per part del Sr. Sans, no cal que'n parlèm. Ben clara està exposada nostra idea ab lo que diguerem lo número passat.

Contestant á una pregunta del senyor Sans, digué'l Sr. Male quel transport y viatges de la comissió liquidadora d'Aranjuez desde dita població á Tarragona, costaría de 5 á 6 mil pessetas. Pre-nem nota d'aquesta afirmació porque una de dues: o no són tantas personas com nos digueren las que venen, o hi faltan pessetas y no pocas en aquest càcul.

Lo Srs. Sans y Yxart puntualisant ab cert las que deuria ser las condicions que constessin en l'escriptura de compra-venda de la casa de la plassa dels Infants, estiguieren en lo just.

Agrahim, com segurs estem que li agrahirán tots los veïns al Sr. Yxart, sa pregunta sobre propòsits d'algún individu de la comissió de festas que volia portar las demostracions de servilisme al centralisme fins á l'extrem de suprimir dels cartells l'escut de la ciutat. L'Alcalde contestà que no consentiria semblant cosa, mes ab tot y aquesta contestació ns dol en gran manera que semblants absurdos, semblant mostra d'humillació puga arribar á ferse del dominii pùblic fins á exigir que un regidor tinga de vèurers obligat per lo seu nom de Tarragona á preguntar qu'es lo que hi ha de semblant cosa. Bé v'ha fer lo senyor Yxart en tornar per la dignitat de nostre poble en los termes en que ho va.

Demaná també'l Sr. Yxart que no's demorés més la resolució de l'instància presentada per los propietaris d'ayqua que dorm en las oficines de l'Ajuntament esperant sens dubte que... plogui.

En resum, fou una sessió en la que's demostraren desitjos per part d'alguns regidores de posar-se verdaderament al costat del poble y això mereixerà sempre nostre aplaudiment. Esperèm qu'una vegada passat lo trèngol de las comissions y acabats los perfils de las obras etz, etz, l'Ajuntament seguirà'l bon camí y comprenderà que lo que convé no es inspirar en los interessos polítichs, sinó en los del poble.

Una brillant temporada teatral se prepara á l'Atenèu, quin comensament tindrà lloc per las vinentes festas de Santa Tecla.

La Junta de Gobern de l'esmentada societat, té ja contractadas á las conegudas artistas senyoretas Eulalia y Trinitat

Semprerivas.—Corona literaria endretaada á la bona memòria de D. Antoni Padua Vila y Huguet, mort lo 5 de Març d'enguany a Sabadell. Collecció de 25 composicions de diferents autors.

La Ilustració Llevantina.—Núm. 20 corresponent al 16 d'Agost. Text y gravats son notables com de costum.

L'Escut Empòrità.—Un excellent número de festa major, publicat per nostres entusiastas amics de la Bisbal.

Pluma y Lapis.—Núm. 43, any II, ab notables gravats reproduint vistes de Lisboa y altres d'actualitat.

Joventut.—Núm. 80 de tant excellent defensor de la causa.

Catalunya Artística.—Núm. 63. Ben presentat com de costum y ab un excellent retrato de la distingida artista Emilia Vitaliani.

Sants de la setmana

Diumenge, dia 25.—Lo Purissim Cor de Maria, y Ss. Lluís rey de França, y Genís Poncià y Julià mrs.—Dilluns, 26.—Ss. Cefèri p., Rufí p., Victor pbre. y Adrià, Ireneu y Abundi mrs.—Dimarts, 27.—La Transverberació del cor de Santa Teresa de Jesús, y sant Josep de Calasans fdr.—Dimcres, 28.—(Abans +) Ss. Agustí b. y dr. y Hermet mr.—Dijous, 29.—La Degollació de sant Joan Baptista y Ss. Nicas, Pau, Sabina y Càndida mrs.—Divendres, 30.—Ss. Pelay, Celedoni y Emeteri mrs., Fanti, Fiacri, y Rosa de Lima y.—Dissabte, 31.—Ss. Ramon Nonat m. c., Amat Domingo del Val nin, Arístides y Rufina mr.

Quaranta horas: acaben á l'Iglesia del Sant Hospital y comensaran demà a l'Iglesia de Religiosas de Sta. Clara.

NOVAS

L'última sessió de l'Ajuntament, celebrada'l divendres prop passat, nos ha plagut un poch més que las anteriors.

Per lo menys los regidors han discutit alguna cosa de profit pera la població: han volgut recabar de l'Alcalde contestacions que en son dia poden ésser apropiables, y han demostrat cuidarse un poch més dels interessos del poble que no ho havíen fet en aquests últims temps en que tot anava com un seda.

Estèm d'acord ab lo Sr. Sans en que no debia haverse comprat la casa de la Plaça dels Infants en las condicions en que s'ha fet. Resulta cara; mes si s'és contesta qu'era urgent, etz, etz, tindrem de passarri, no sens fer constar abans que són ja díus las cases que sense las formalitats acostumadas ha comprat en poch temps l'Ajuntament y que ab aquest sistema es molt fàcil que ls interessos de Tarragona surtin perjudicats.

Així mateix creyem que deuria pre-cdir un presupots aprobats per l'Ajunt-

ment a tota obra que's fassí, ja en la casa de la Plaça dels Infants, ja en qual-sevol altre punt.

De la qüestió dels lloguers dels pisos també objecte de preguntas per part del Sr. Sans, no cal que'n parlèm. Ben clara està exposada nostra idea ab lo que diguerem lo número passat.

Contestant á una pregunta del senyor Sans, digué'l Sr. Male quel transport y viatges de la comissió liquidadora d'Aranjuez desde dita població á Tarragona, costaría de 5 á 6 mil pessetas. Pre-nem nota d'aquesta afirmació porque una de dues: o no són tantas personas com nos digueren las que venen, o hi faltan pessetas y no pocas en aquest càcul.

Lo Srs. Sans y Yxart puntualisant ab cert las que deuria ser las condicions que constessin en l'escriptura de compra-venda de la casa de la plassa dels Infants, estiguieren en lo just.

Agrahim, com segurs estem que li agrahirán tots los veïns al Sr. Yxart, sa pregunta sobre propòsits d'algún individu de la comissió de festas que volia portar las demostracions de servilisme al centralisme fins á l'extrem de suprimir dels cartells l'escut de la ciutat. L'Alcalde contestà que no consentiria semblant cosa, mes ab tot y aquesta contestació ns dol en gran manera que semblants absurdos, semblant mostra d'humillació puga arribar á ferse del dominii pùblic fins á exigir que un regidor tinga de vèurers obligat per lo seu nom de Tarragona á preguntar qu'es lo que hi ha de semblant cosa. Bé v'ha fer lo senyor Yxart en tornar per la dignitat de nostre poble en los termes en que ho va.

Demaná també'l Sr. Yxart que no's demorés més la resolució de l'instància presentada per los propietaris d'ayqua que dorm en las oficines de l'Ajuntament esperant sens dubte que... plogui.

En resum, fou una sessió en la que's demostraren desitjos per part d'alguns regidores de posar-se verdaderament al costat del poble y això mereixerà sempre nostre aplaudiment. Esperèm qu'una vegada passat lo trèngol de las comissions y acabats los perfils de las obras etz, etz, l'Ajuntament seguirà'l bon camí y comprenderà que lo que convé no es inspirar en los interessos polítichs, sinó en los del poble.

Demaná també'l Sr. Yxart que no's demorés més la resolució de l'instància presentada per los propietaris d'ayqua que dorm en las oficines de l'Ajuntament esperant sens dubte que... plogui.

En resum, fou una sessió en la que's demostraren desitjos per part d'alguns regidores de posar-se verdaderamente al costat del poble y això mereixerà sempre nostre aplaudiment. Esperèm qu'una vegada passat lo trèngol de las comissions y acabats los perfils de las obras etz, etz, l'Ajuntament seguirà'l bon camí y comprenderà que lo que convé no es inspirar en los interessos polítichs, sinó en los del poble.

Demaná també'l Sr. Yxart que no's demorés més la resolució de l'instància presentada per los propietaris d'ayqua que dorm en las oficines de l'Ajuntament esperant sens dubte que... plogui.

En resum, fou una sessió en la que's demostraren desitjos per part d'alguns regidores de posar-se verdaderamente al costat del poble y això mereixerà sempre nostre aplaudiment. Esperèm qu'una vegada passat lo trèngol de las comissions y acabats los perfils de las obras etz, etz, l'Ajuntament seguirà'l bon camí y comprenderà que lo que convé no es inspirar en los interessos polítichs, sinó en los del poble.

Demaná també'l Sr. Yxart que no's demorés més la resolució de l'instància presentada per los propietaris d'ayqua que dorm en las oficines de l'Ajuntament esperant sens dubte que... plogui.

En resum, fou una sessió en la que's demostraren desitjos per part d'alguns regidores de posar-se verdaderamente al costat del poble y això mereixerà sempre nostre aplaudiment. Esperèm qu'una vegada passat lo trèngol de las comissions y acabats los perfils de las obras etz, etz, l'Ajuntament seguirà'l bon camí y comprenderà que lo que convé no es inspirar en los interessos polítichs, sinó en los del poble.

Demaná també'l Sr. Yxart que no's demorés més la resolució de l'instància presentada per los propietaris d'ayqua que dorm en las oficines de l'Ajuntament esperant sens dubte que... plogui.

En resum, fou una sessió en la que's demostraren desitjos per part d'alguns regidores de posar-se verdaderamente al costat del poble y això mereixerà sempre nostre aplaudiment. Esperèm qu'una vegada passat lo trèngol de las comissions y acabats los perfils de las obras etz, etz, l'Ajuntament seguirà'l bon camí y comprenderà que lo que convé no es inspirar en los interessos polítichs, sinó en los del poble.

Demaná també'l Sr. Yxart que no's demorés més la resolució de l'instància presentada per los propietaris d'ayqua que dorm en las oficines de l'Ajuntament esperant sens dubte que... plogui.

Xarop de hipofosfits CLIMENT

La llegítima marca "SALUD"

Srs. Climent y C.^a.—Tortosa.—Molt senyors meus: Lo Nen X. de tres anys, sofria desde més de un any de una escròfula crònica. Cansat d'usar sens cap resultat quantas Emulsions y reconstituyents se presenten per aquests casos, vaig ensejar los **Hipofosfits Climent**, trobant consol lo pacient ja en lo primer frasco y molt prompte la curació completa.

Srs. Climent y C.^a.—Tortosa.—Molt senyors meus: Puch assegurarlos qu'en tots los casos d'**Asthenia** presents a la meva clínica a causa d'affeccions genitales provineixes de la falta de fixesa de les viscera abdominals (Enteròptosis) lo **Xarop Climent marca SALUD** m'ha donat inmillorables resultats.—**Dr. Gibert**, Especialista en parts y malalties de la dona.

Exigeixis lo llegítim **Xarop Climent SALUD**, únic aprobat per la Real Academia de Medicina de Barcelona, puig s'en expén altre del mateix nom.

Magnanaria agricola, industrial y vinicola

Complert assortit en ferreteria

Marceli Vicens

APODACA, 27, TARRAGONA

Unich representant en aquesta província de l'important casa de Barcelona, Srs. Ignaci Sanpere y C.^a, constructors d'arades y bogits pera fondas llaurades y demés màquines agrícoles.

LA JOYA DEL CENTRE

ESTABLIMENT DE BEGUDAS

DE

JOSEPH RIOLA

22, RAMBLA DE SANT JOAN, 22

Se despatxan tota classe de vins y licors de les més acreditades marcas a preus molt econòmics.

Se serveix a domicili.

CONFITERIA

DE

Joan Serra

23, COMTE DE RIUS, 23

En aquest antich y acreditat establiment hi trobarà un gran assortit de dolços exquisits y vins y licors del pais y extranger de totas classes y prèus.

Serveys complets per casaments y bateigs.

F. RIGAU
Baixada de Misericordia, 14
TARRAGONA

Gran assortit de rellotges de totas classes y preus. Taller de compostures.

COLONIALS Y QUEVIURES
DE
Joseph Cardona

Fruixos colonials y conserves de totas classes. Vins, licors y xampans. Formatges, mantegues, embutits, ceras, cafés, xacolatas, sures y pastes pera sopas, etc.

Portafit, 1, Plaça de la Font, 5, Tarragona.

CERVESERIA MODERNA
(A CA'L BOYRA)
DIPÓSIT DE GEL

Vins de totas classes. Refrescos y licors. Servei a domicili. Resspons tots los días a preus molt acomodo.

Unich representant de la cervesa Moritz. Rambla de Sant Joan, 72, cantonada al carrer de Fortuny.

Gran fàbrica de braguers
34, Unió, 24

Hernadios (TRENCACTS)

Aquest establiment compta ab los avenços més moderns y pràctics que la ciència requereix pera la construcció y aplicació de tota classe de braguers y d'aparells ortopèdics.

Especialitat en lo braguer Articular Regulador Sistema Montserrat y ab lo tractament de les trencadures.

Grans existencies en braguerets de goma pera la curació radical de les trencadures congènites y adquirides de l'infància y tot lo concernent a Cirujia y a Ortopedia.

Casa recomenada per tots los senyors metges que dan tingut ocasió de conéixerla, tant per los gèneros de son catàleg com per los preus reduïts.

PERE MONTSERRAT. Unió, 34.—TARRAGONA

Sastrería, Camisería y varis gèneros

DE
J. GÜELL
39, Major, 39.—TARRAGONA

Pera señyors: Alpacas, estams, ger-gas, vi cunyas, llanillas, drils, camises blanques y de color.

Pera señyors: Alpacas, sedalinas, vichys, musselinas y percals d'alta novetat.

Ròba blanca, articles pera dols, llenços de fil y de cotó.

Mundos, paraguas y cotilles, tot a preus baratissims.

Gangas: Se liquidan a preus molt baratos, trossos o escrupulons de panyos, armurs de seda, llana y estampats.

TRAJOS A LA MIDA
39, Major, 39.—TARRAGONA

SABATERIA

DE

Teresa Salas

MAJOR, 8 (Cantonada al carrer de Caballers) Gran assortit de calsat negre y de color. Preus baratissims.

Especialitat en los calsets a mida.

DEMANEU LOS SEGADORS

exquisit licor popular de Catalunya.—**SOLERY MAS.**—Vilafranca del Penedès.

BANYS MEDICINALS

AYGUAS DE MAR Y DOLSA

Per a les persones que sufren dolores reumàtics o inflamatoris, axils com herpetisme y erupcions, preparats en banys compostos, ESPECIALMENT DE LA CASA, que donen excelentes resultats, conforme ho acrediten los sens nombre de persones que tots los anys se curan.

Fa més de 50 anys que està obert l'establiment, baix la direcció sempre de los mateixos amos y propietaris SENYORS SARDÀ GERMANES, i indicats d'altres banys compostos, per la majoria dels senyors metges d'aquesta capital y de fora, lo qual creiem es garanta suficient per les persones que tingan a visitarlos, ab la seguretat que obtindran un prompte alivio en sus dolencias.

BANYS DE RECREU EN BANYERAS PICAS DE MARBLE.

Carrers de Mar, 30 y Lleó, 48.—TARRAGONA

La promptitud

Lo recader diari de Tarragona a Barcelona y vice-versa, Andreu Canyelles, ofereix els serveys a preus mòdics, a tots les persones que dignen honrarlo ab sa confiança.

Serveix tots los encàrrecs a domicili.

Punts ahont s'admeten: Tarragona, plassa de la Font, núm. 28, (barber) y carrer d'Apodaca núm. 1, tenda.—Barcelona, Hospital 2 y 4 y carrer Filateres núm. 5, devant la plassa del Angel.

COLONIALS

DE Agustí Lliteras

Major, 3 y Nao, 2.—TARRAGONA

Materias puras y perfecta elaboració producen els millors articles com sois los que ofereix aquesta casa a tots los numerosos parroquians.

Servei a domicili de tots los gèneros que es demanen y sempre a preus econòmics.

Especialitat en galetes de la casa VIMAS.

Gran magatzem de calsat

LAS BALEARES

Rambla S. Joan, 50.—Tarragona

Fàbricas a Palma y Mahón.—Gèneros superiors y durada.—Preu fixo.

Colegi provincial
TARRAGONA

Farmacia Plana

al costat de la antiga

CASA FIGUERAS REAL, 6.—Tarragona

Provista de medicaments moderns adquirits d'origen.—Complert assortit de medicina pera curas antisèptiques.—Especialitat nacionals y extrangeras.

Aygues minero-medicinals
TARRAGONA

Tenedoria practica. Calcul mercantil

GABINET Y CLÍNICA DENTAL

A. PONS ICART

SAN AGUSTI, NUM. 21, PIS SEGON, TARRAGONA

Tractament especial de les malalties de les dents y genives.

Extracció de dents, canals y arrels sense dolor.

Especialitat en emplastes, empomaduras y orificacions.

Perfeccionament en la construcció de pessses y dentaduras de totas classes.

Lo Dr. Jordán

CIRURGIÀ DENTISTA

Ex-alumne del Colegi Espanyol de Dentistas, Ex-operador de la casa del Dr. Treviño, Madrid, etc.

Participa a tots els numerosos clients y al públic en general, que relacionen ab les millors cases extrangeres, pot oferir dents artificials a preus molt ventajosos.

Pera les operacions odontològiques que dirsenytracta, compta ab tots los anestèsics fins al dia coneguts.

PLASSA DE PRIM, 2, PRINCIPAL, REUS

Opera a Tarragona los dimarts de 9 del matí a les 5 de la tarda y los divendres de 3 a 5 de la tarda

RAMBLA DE SANT JOAN 70, ENTRESOI

CONFITERIA

DE CABRÉ GERMANES

34, Carrer Major, 34, Tarragona

En aquest establiment s'hi trovarà un gran assortit de galetes, vins y licors de totas classes, tant del país com del estranger a preus sumamente rius.

Especialitat en encàrrecs pera casaments y bateigs. Avisant ab anticipació s'elaboran los exquisits dolços inglesos BATS VICTORIAS y LOCH JANOHAS.

Especialitat en el saborós pastel ESPORTA-RUS

BATXILLERAT

baix la direcció dels Srs. Professors del Institut

COMERS

IDIOMAS

Primera ensenyansa

PARVULS, ELEMENTAL—SUPERIOR

Tenedoria practica. Calcul mercantil

Composició y istil.—Caligrafia

AGRMENSURA

Dibuix.—Llissions de coses

FUNDAT AL 1888

AFORAS DE SANT FRANCESC

Drogueria Plana

Antiga casa Figueras

Real 6, cantonada Rebolledo 20

En aquesta casa trobarà la indústria, la agricultura y les arts, un complert surtit de drogues, sulfat y primeras matières pera abonsos ab riquesa garantida y de importació directa.

PREUS LIMITATS VERITAT

Sofre FLORESTILLA de la millor marca

TARRAGONA

TOTHOM FOTÓGRAF

Á LA CASA DE DROGAS Y PRODUCTES QUÍMICOS

DE SEBASTIA CARDONA

Trobarà els aficionats a la fotografia un assortit complet de cambras, trespeus, cubetas, prempses, escredoras, dipòsits d'aygas, estufadors, calibres, fanals de varis formes, cartolinas, paper citrat Lumière, paper bromurat llift, placas porcellanats, targetas postals sensibles, estereoscòpys y vistes estereoscòpicas y bany viratge combinat.

Dipositarí el paper brillant Gelatina citrat de plata y albumina marca "Tambour".

Cambra instantànea. Llamps exprés

9 per 12 ab 12 chasis 70 pesetas.

9 per 12 ab 6 " 45 "

9 per 12 ab 12 " 100 "

6 1/2 per 9 ab 6 extra 13 "

9 per 12 " 70 "

9 per 18 " 110 "

Periscope-Delta diafragma iris

Exprés minimum 6 1/2 per 9 ab 6 " 10 "

6 1/2 per 9 ab 6 extra 13 "